

Seminář z psaní vědeckých textů

1.přednáška

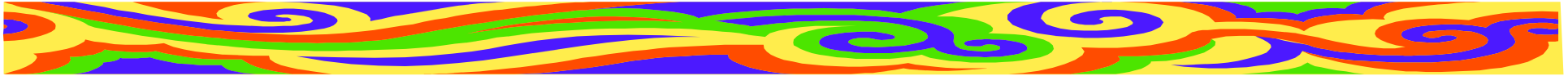
Edita Bromová

Evropský sociální fond

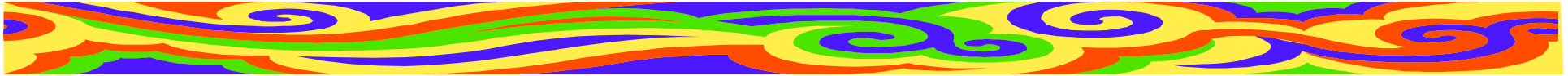
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

MFF, 3.3.2015

Obsah

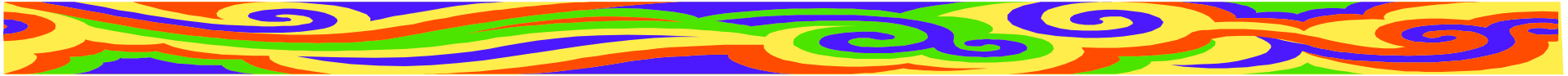
- Organizace kurzu
- Co je vědecká komunikace
- Komu, Co, Proč chceme sdělit
- Formy vědeckých textů
- Uspořádání článku
- Jak psát abstrakt a úvod

Harmonogram kurzu

Najdete na

<http://artemis.ms.mff.cuni.cz/main/tiki-index.php?page=How+to+write+scientific+papers>

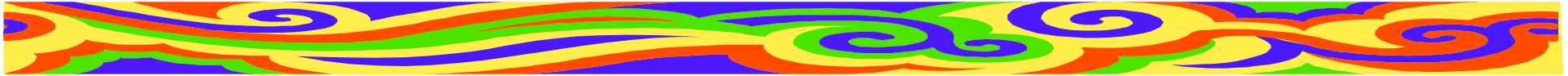
Organizace kurzu

Kontaktní mail:

edita@email.cz

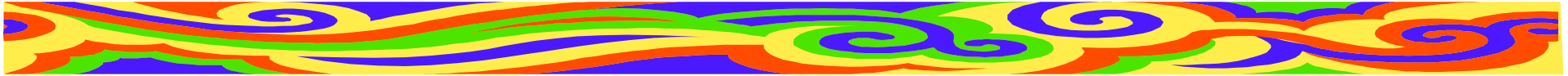
Zápočet dostanete za:

Přítomnost a aktivitu na hodinách

Doporučená literatura

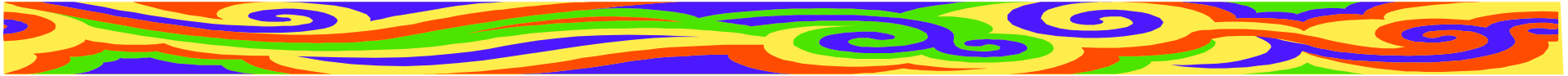
- Šesták Zdeněk: „Jak psát a přednášet o vědě“, Akademia, nakladatelství AV ČR, Praha 2000
- Eco Umberto: „Jak napsat diplomovou práci“, Votobia, Praha 1997 (orig. Milano 1977)
- Čmejrková S., Daneš F., Světlá J.: „Jak napsat odborný text“, Leda, Praha 1999

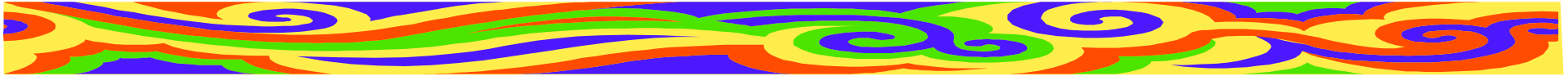
Moudro na úvod

„Vědec, který nedokáže osmiletému dítěti vysvětlit, čím se zabývá, je šarlatán“

Kurt Vonnegut, Kolíbka

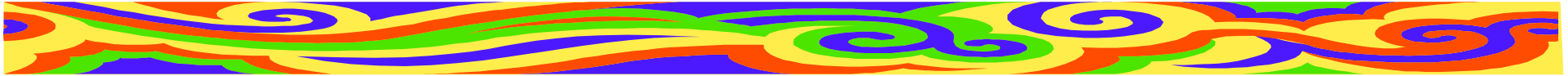
**Popište svou práci
maximálně deseti větami**

Vědecká komunikace

- Sdělujete okolí výsledky své práce
- Objev, myšlenka, výsledky experimentu
- Srozumitelnost
- Jednoznačný výklad

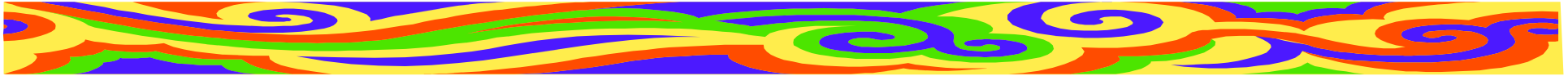
- Nemusí být nudná a nestravitelná!

Vědecká komunikace

Než začnete psát, odpovězte na tyto otázky:

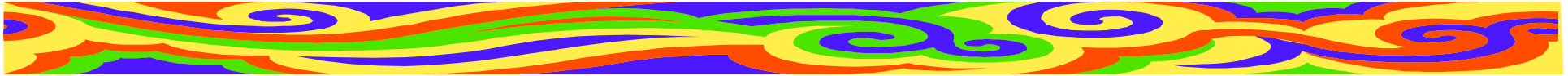
- **Co** chcete sdělit
- **Komu** to chcete sdělit
- **Proč** mu to chcete sdělit

Komu

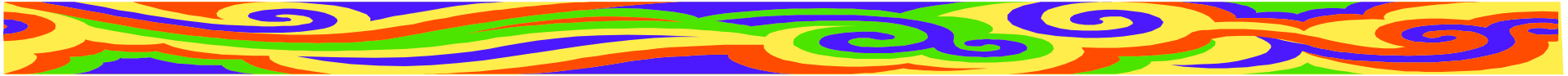
Dělení podle posluchače/čtenáře

- aby textu porozuměl
- aby si odnesl určitou myšlenku
- abychom vyvolali určitý dojem

Druhy čtenářů

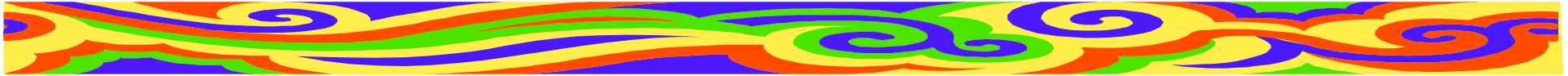
- Kolega v práci, spolupracovník
- Vědec ze stejného oboru
- Vědec z příbuzného oboru
- Vzdělaný člověk z nepříbuzného oboru
- Inteligentní člověk z lidu
- Dymáková
- Euroúředník

Problém jednou větou

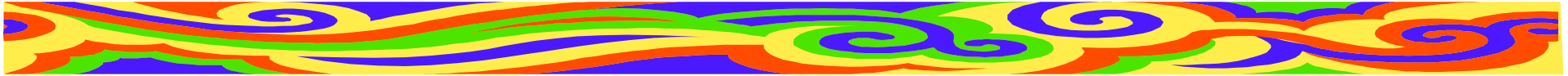
Vyberte si jeden drobný úkol, který řešíte

- Vysvětlete ho kolegovi
- Vysvětlete ho Dymákové

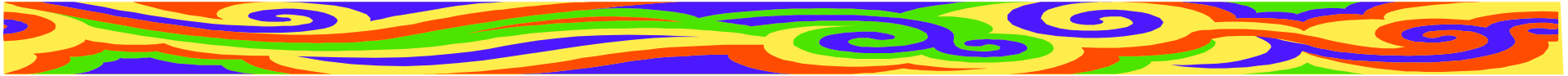
Co chceme sdělit

- Novou úžasnou myšlenku
- Drobný příspěvek k již probíhajícímu bádání
- Neflákali jsme se
- Jsme na stopě něčemu velkému a potřebujeme více času a peněz
- Prezentujeme výsledky podle zadání

Co si má čtenář odnést

- Detailní představu o tom, co jsme udělali
- Dojem, že zrovna my děláme zajímavé věci
- Náš obor je zajímavý
- Budeme pokračovat ve slibném bádání
- Udělali jsme přesně to, co jsme slíbili

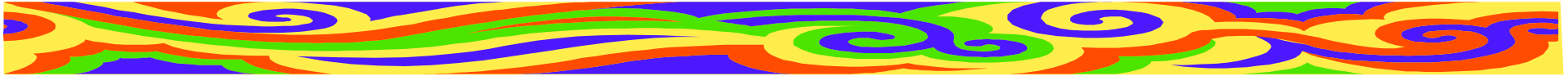

Proč to chceme sdělit

Nejdůležitější otázka!

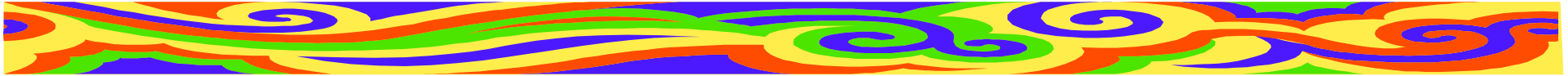
- Máme důvod
- Máme cíl

Odpovědí není, že nám to uložil školitel!

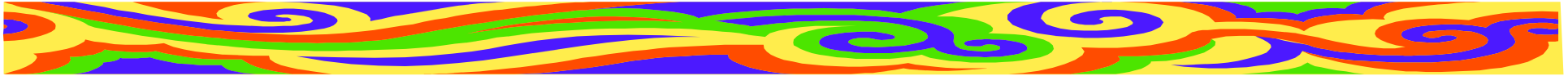

Proč to chceme sdělit

- Chci informovat co nejvíc lidí o výsledcích své práce
- Chci někoho zaujmout a ukázat mu, že jsem dobrý
- Výsledky mé práce jsou důležité

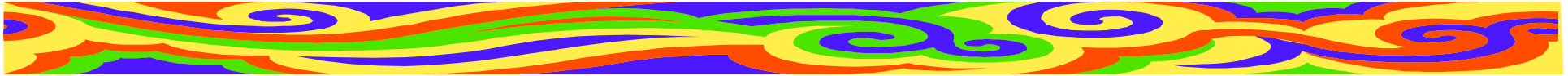

**Dokud si jasně neodpovíte na
otázky Co, Komu a Proč chci
sdělit, nezačínajte psát!**

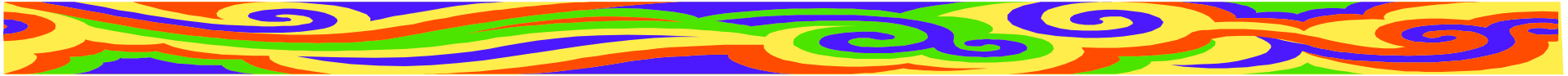
Domácí úkol

- Rozmyslete si do příště odpovědi na otázky **Co**, **Komu** a **Proč** k vaší práci

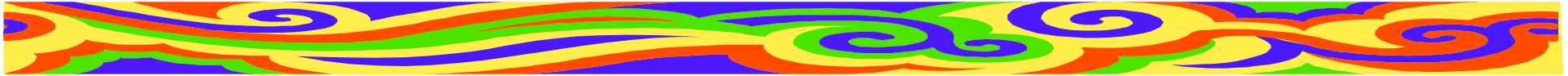
Volba média

- Konferenční sborníky
- Knihy
- Časopisy vědecké, popularizační i lidové
- Rádio
- Televize
- Noviny

Jak to sdělit - volba formy

- Článek krátký, dlouhý, přehledový, rešerše
- Kapitola v knize
- Diplomka
- Závěrečná grantová zpráva
- Přednáška
- Poster
- Popularizační texty

TAIMRD

Uspořádání běžného vědeckého článku

Title - Nadpis

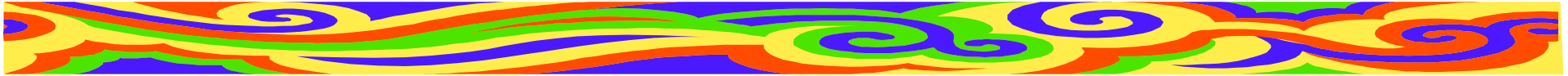
Author, Abstrakt - Autor, Abstrakt

Introduction - Úvod

Materials and Methods - Materiály a metody

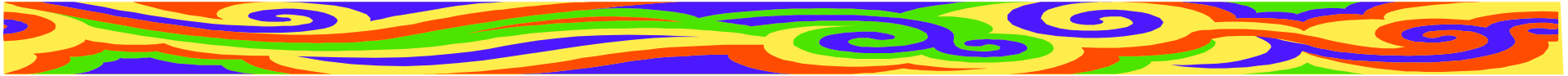
Results - Výsledky

Discussion - Diskuse

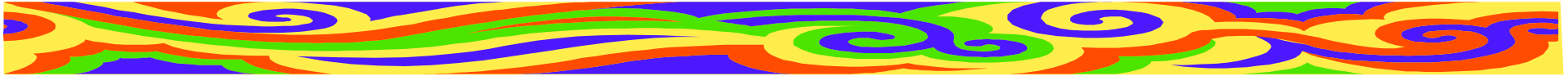
Title - Nadpis

- O čem váš článek pojednává
- Jasný, stručný, výstižný

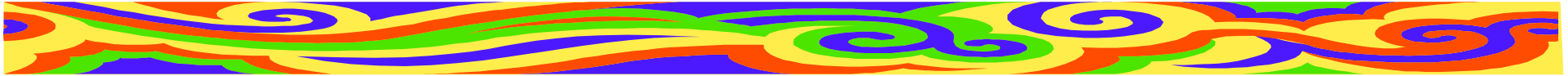
Author - Autor

- Kdo je pachatelem textu
- Na prvním místě hlavní autor, nese zodpovědnost za správnost textu
- Pouze důležití autoři, ne podrždráti
- Dle zvyklostí celá jména, tituly
- e-mailová adresa
- Název domovské fakulty, ústavu

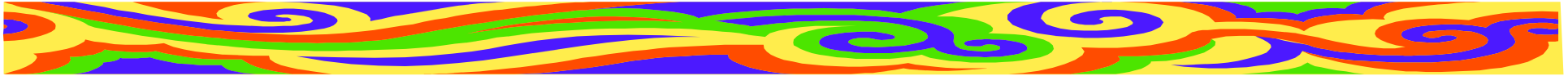
Abstrakt

- Nejdůležitější část článku!
- Délka omezena
- Stručně o čem článek pojednává a jakých výsledků bylo dosaženo
- Abstrakt určuje, jestli si článek někdo přečte

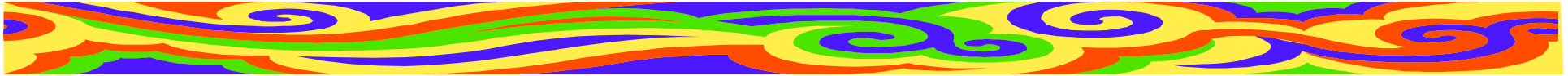
Introduction - Úvod

- Úvod do problematiky
- Co už se udělalo
- Co je známo
- Co není známo
- Co chceme naší prací objasnit
- Jasná definice cíle práce

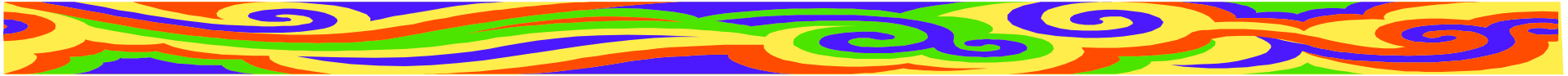
Materials and Methods - Materiály a metody

- Co jsme dělali
- Jak jsme to dělali
- Co jsme k tomu použili
- Popis metod, prostředí, programů

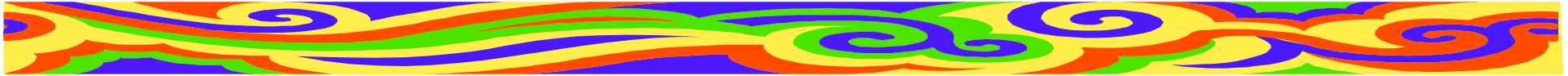
Results - Výsledky

- Výsledky práce
- Co jsme naměřili
- Co jsme vyzkoumali
- Co jsme vyvinuli
- Co jsme naprogramovali
- Jak se to chovalo

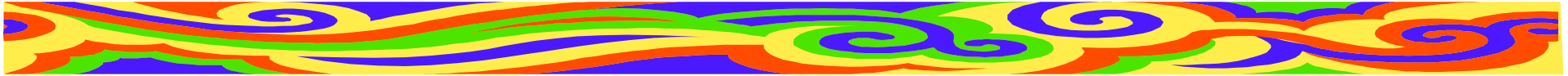
Discussion - Diskuse

- Druhá nejdůležitější část článku!
- Co znamenají výsledky
- Jak jsme splnili cíle článku
- Co výsledky znamenají pro náš obor
- Co znamená negativní výsledek
- Omezení, další směry výzkumu

Další části článků

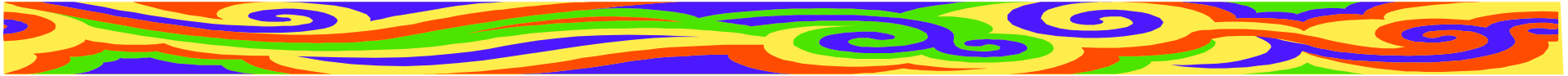
- Key words - Klíčová slova
- Seznam používaných zkratek
- Acknowledgement – Poděkování
- References - Citovaná literatura
- Appendix – Dodatky

Konstrukce článku

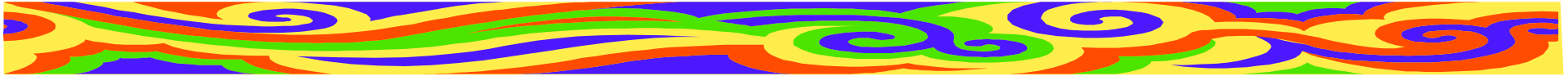
Musíte odpovědět na čtyři otázky:

- Jaký problém jsme studovali – viz Úvod
- Jak jsme ho studovali – viz Materiály a metody
- Co jsme zjistili – viz Výsledky
- Co tato zjištění znamenají – viz Diskuse

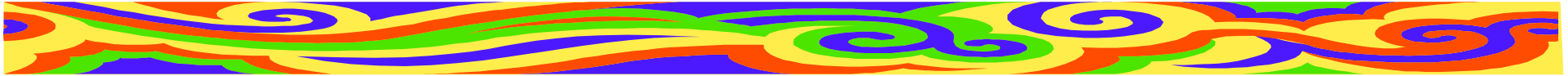
Části článku dle důležitosti

- Nadpis
- Abstrakt
- Diskuse
- Úvod
- Results
- Materiály a metody

Nadpis

- Jasný, stručný, k věci
- Ze kterého oboru článek je
- O čem pojednává
- Vynechat plevelná slova
- Řečnické otázky (Co víme o umělé inteligenci?) a zajímavé formulace (Jak se zahrádníček naučil okopávat mrkvičku) patří do popularizace

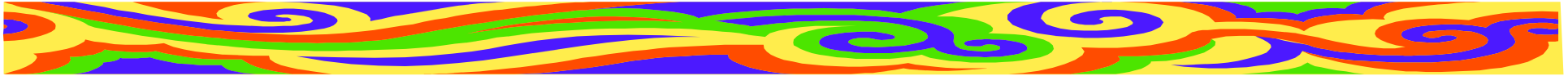

Volba nadpisu - příklad

Za pomoci algoritmu xyz modelujeme
lovecké chování vlčí smečky

Modelování vlčí smečky

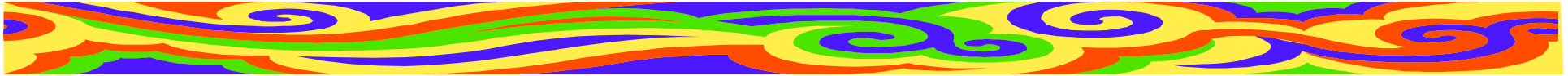
- Nekonkrétní
- Jak ji modelujeme? Z plastelíny?
- Co modelujeme? Vzhled? Chování?

Volba nadpisu - příklad

*Použití algoritmu xyz pro
modelování vývoje loveckého
chování několikačlenné vlčí
smečky*

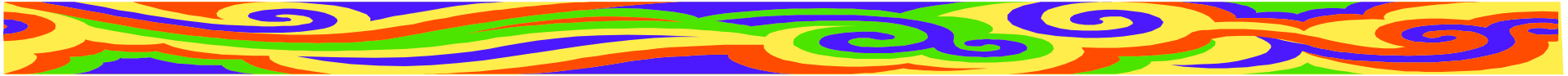
- Plevelná slova Použití, vývoje a několikačlenné

Volba nadpisu - příklad

*Použití algoritmu xyz pro
modelování loveckého chování
vlčí smečky*

- Po věcné stránce v pořádku
- Můžeme zkusit úpravu stylistickou

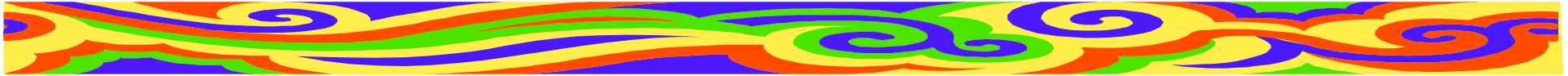

Volba nadpisu - příklad

*Použití algoritmu xyz pro
simulaci lovicí vlčí smečky*

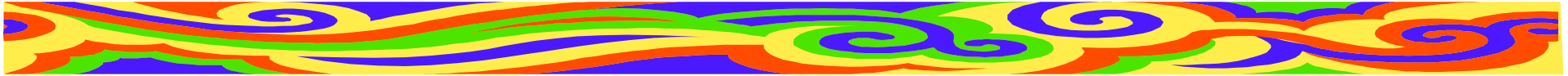
- Je simulace totéž co modelování?
- Je lovicí vlčí smečka totéž co lovecké chování?
- Co přesněji odpovídá mému článku?

Nad nadpisem se opakovaně zamyslet a
z různých variant vybrat tu nejlepší

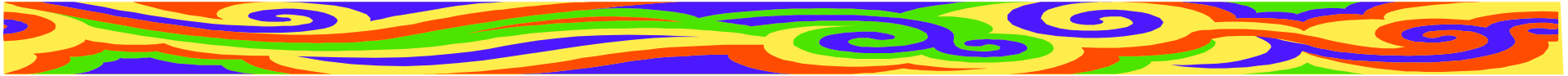
Abstrakt

- Shrnutí, souhrn, resumé, synopse, výtah
 - Stručný obsah článku
 - Omezení délkou – cca 100 až 200 slov
 - Čím kratší a přesnější, tím lepší
- => Nemělo by v něm chybět ani přebývat jediné slovo!**

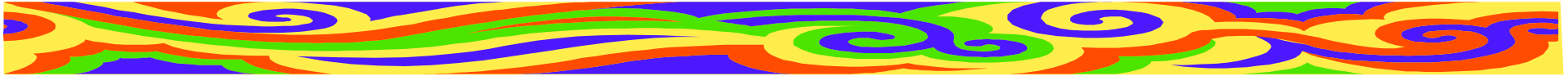
Jak psát abstrakt

- Píše se po sepsání celého článku
- Zkuste shrnout úvod do dvou tří vět
- Totéž pro materiály, výsledky a diskusi (diskusi možno vynechat)
- Výběr nejdůležitějších faktů
- Celek musí dávat smysl

Jak psát abstrakt

1. Po sepsání uložit abstrakt do šuplíku a nechat ho tam minimálně do druhého dne

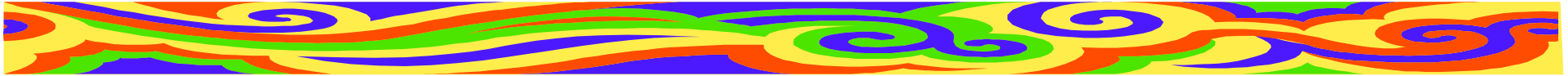

Jak psát abstrakt

2. Abstrakt přečíst

U každého slova (věty) se zeptat: Je to důležité? Stane se něco, když to vyškrtnu?

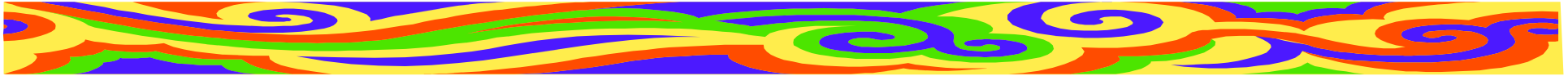
Pokud je odpověď „Ne“, škrtnat

Jak psát abstrakt

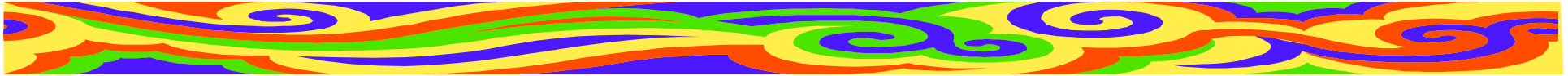
3. Abstrakt důkladně přečíst

- Dává smysl jako celek?
- Je z něj jasné, jaký problém jsme zkoumali a co jsme zjistili?
- Doplnit chybějící informace

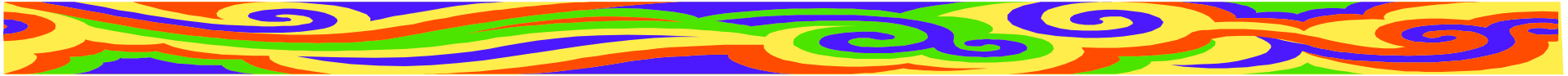
Jak psát abstrakt

4. Abstrakt znovu důkladně přečíst
 - Čte se dobře?
 - Nemusím nějakou větu luštit?
 - Kdybych o tématu nic nevěděl, rozuměl bych všemu?
 - Jaké otázky by mě napadaly?
 - Opravit všechny chybné formulace

Jak psát abstrakt

- 5.** Opakovat bod 1. - 4. tak dlouho, dokud
- Není čas odevzdat článek
 - Nejsme spokojeni

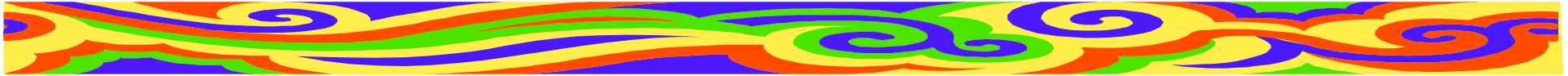

Abstrakt diplomky či bakalářky

- Je to jediné, co stihne komise přečíst
- Někdy i to jediné, co přečetl oponent

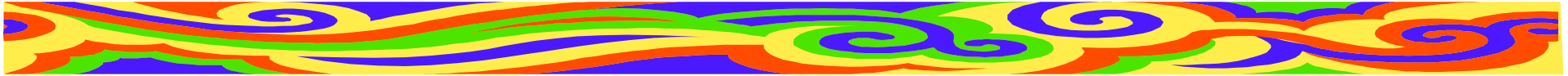
Pokud tady necháte nejasnost, na kterou se někdo může št'ouravě zeptat, udělá to!

Dejte abstrakt přečíst třetí osobě

Bublinky!

- Špatný abstrakt
- Dobrý abstrakt
- Abstrakt z Nature

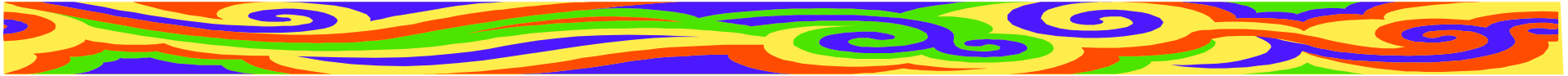

Domácí úkol

Do pátku 13.3. odevzdáte abstrakt ke své práci
(tj. do 13.3.2015 23:59:59 SEČ)

edita@email.cz

Formát **.doc**, **docx**, **.pdf** (eventuelně **.txt**, **.rtf**)

Děkuji za pozornost

